

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ.

- ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

MST. ਛੋਟੋ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 30.

3 ਜਨਵਰੀ 1967 ਈ.

ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ (1890 ਦਾ VIII)- ਐੱਸ. 33— ਉਸ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ—ਕੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ—ਫੌਇੰਟ ਜਾਇਦਾਦ—ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦਾ ਉਪਾਅ—ਕੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਿਵੇਕਲਾ ਕਬਜ਼ਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ, ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਗਾਰਡੀਅਨ ਕੋਰਟ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 1890 ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਅਧੀਨ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਵਾਰਡ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਾਰਡ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਰਡ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ।

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੌੜ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ, ਮਿਤੀ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ, ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

ਜੇ.ਐਸ.ਵਾਸੂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਐਸ ਪੀ ਗੋਇਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਹੁਕਮ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.—ਇਕ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ, ਛੋਟੋ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੰਸੋ ਉਰਫ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ।

ਛੋਟੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਰਡੀਅਨ ਕੋਰਟ ਦੇ 13 ਅਗਸਤ, 1964 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਕਾਪੀ ਐਕਸਚਰ 'ਏ.2' ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਚਾਚਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਛੁਡਵਾ ਕੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦਾ ਵਿਆਜ ਵੀ ਸੀ।

ਫਿਰ ਛੋਟੇ ਨੇ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 1890 (1890 ਦਾ ਐਕਟ VIII) ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਚਾਚਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੌਰਗੇਜ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ 1965 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਦੀ ਇਸ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਚਾਚਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ, ਬੌਲੀਕਲ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ 733.33 ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਉਹਨਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਗਿਰਵੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਗੁਰਦਿਆਲ ਅਦਾਲਤ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਲਟ ਪੱਖ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਕੋਈ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਗਾਰਡੀਅਨ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। 1890 ਦੇ ਐਕਟ VIII ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:-

*'ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਡ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਵਾਲ ਦੀ ਰਾਏ, ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ, ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਗਾਰਡੀਅਨ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਵਾਰਡ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਰਡ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਰਡ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਾਚਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਰੇਆ ਭਰਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਹਨ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ, ਭਾਵ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਨਾਬਾਲਗ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 1890 ਦੇ ਐਕਟ VIII ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਗਾਰਡੀਅਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। •

Jatinder Singh, Translator

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):—ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।